

ב. סיכום פרי האגודות לפי שנות המבחן

השנה	מספר המבחנים	גיל הפרים החיים שנבחנו	גיל הבנות	התנובה ב־305 יום	
				ק"ג חלב	% שומן
1952	9	6.2	2.4	3928	3.62
1953	8	7.5	2.5	4118	3.59
1954	6	7.6	2.6	3772	3.59
1955	2	6.5	2.5	4576	3.62
1956	6	7.6	2.6	4306	3.62
1957	8	7.11	2.6	4835	3.60
1958	6	7.8	2.6	4504	3.60
1959	7	7.8	2.6	4824	3.44
1960	7	7.9	2.5	4989	3.46
1961	7	7.1	2.6	5264	3.39
1962	8	6.1	2.4	5368	3.38
1963	9	6.9	2.4	5409	3.35
1964	6	6.5	2.3	5446	3.27
1965	8	6.7	2.2	5669	3.18

דו"ח מהאסיפה השנתית של "און" לשנת תשכ"ה

ביום 12.7.66 התקיימה בחיפה האסיפה השנתית של אגודתנו. למרות ריבוי הכינוסים שהתברכנו בהם בפרק זמן זה (תצוגת הבקר, האסיפה של ההתאחדות, של ה"צפוניות") השתתפו בה רבם מבין חברי אגודתנו. מבין 215 ישובים חברי ואגודה השתתפו באסיפה זו 170 באי כוח ממשקים. על ההשתתפות השפיעה בוודאי, מלבד המסורת של פגישות קבועות בתצוגות הבקר, גם החוברת הנאה לסיכום 20 שנות העבודה וטיפוח. האסיפה נפתחה בדו"ח מנהלי-כספי דו"ח ועדת הביקורת. במרכז הדיונים עמדו: הרצאות מקצועיות. מעה הימן גולל בפני הנוכחים את בעיות הטיפוח של השנה והצעות לעתיד. בסיכום על רכישו פרים מארה"ב וגידול עגלים מהעדר הישראלי מתברר שאחוז הפרים הנשארים כבר דוקיםמבין פרי הייבוא הוא גבוה במידה ניכרת לעומת אחוז הנשארים מבין העגלים הישראליים. הסיב פשוטה ומובנת: אפשרויות הבחירה בארדב רחבות בהרבה מאשר בעדר שלנו. העיה השניה שעלינו לפתור היא — הע' לאת % השומן בחלב בדרכי טיפוח. מלבד

בחירת עגלים לרבייה ממשפחות עם % שומן גבוה, הובאה גם זירמה קפואה מאנגליה ושבי' דיה להזרעת אימהות שילידו עגלים אשר יוכי' נסו במעגל ההזרעה ויורישו תכונות להעלאת % השומן. עד כה גידלנו שני עגלים מהזירמה שהובאה מאנגליה: אחד ממשמר-העמק והשני מגבע. שני העגלים גמרו את מיכסת ההזרעות המוקצבות ובעוד כ־3 שנים נדע את התוצאות. מלבד זאת אנו נמשיך בייבוא זירמה קפואה למטרה זו, ולשם כך גם רכשנו כלים מתאימים. אין להתעלם מהקשיים בהתעברות הפרות השנה. ההזנה האינטנסיבית, עודפי החלבון במנת המזון, ריבוי האַסטרוגֶאנים, השקיית המספוא במי־בויב — כל הגורמים האלה, שקיי' מים כבר מספר שנים, מביאים כנראה לירידת % ההתעברות. על כל משק לעשות את חשבונו בדבר כדאיות השימוש במי הבויב להשקיית המספוא לעומת הנזק מחמת ירידה בהתעברות. הסיבות הנ"ל הן לע"ע בבחינת השערות, הואיל והמחקר בשטח זה הוא בתחילת דרכו.

אוריאל לוי, מנהל אגף בעלי-חיים, ניסה לגעת בשתי בעיות בוערות במימשק עדר החלב

ההפרש הבלתי משוקלל של הפריס המשביחים		% הפריס המשביחים	בממוצע ליום	
ק"ג חלב	ק"ג שומן		גרם שומן	ק"ג חלב
+ 12	+ 413	88.9	466	12.9
+ 7	+ 205	75.0	486	13.5
+ 15	+ 448	50.0	446	12.4
+ 12	+ 202	100.0	543	15.0
+ 8	+ 220	83.3	511	14.1
+ 11	+ 256	62.5	571	15.9
ההפרש המשוקלל של הפריס המשביחים		—	532	14.8
—	+ 215	42.9	541	15.8
—	+ 264	28.6	566	16.4
+ 4.7	+ 111	42.9	583	17.2
+ 1.5	+ 311	25.0	593	17.6
+ 5.5	+ 252	33.3	593	17.7
+ 5.6	+ 240	50.0	585	17.9
			591	18.6

הקשורות בטיפוח: % השומן בחלב הקשר בין משקל הגוף ונצילות המזון.

אפשר לקבל אותה הכנסה מתנובה של 5790 ליטר עם 3.50% שומן ומ-6,000 לי' חלב עם 3.25% שומן. בנוסף לזה ירוויח החקלאי מקי-מוץ מזון והוצאות אחרות הקשורות בכך. גם המדינה תהנה ממגמה זו בייצור, כשתופחת התנובה של חלב רזה (210 ליטר, שהם ההפרש בין 6,000 לי-5,790 לי'). בהמשך דבריו נגע בשאלת נצילות המזון בין פרות שונות שמשקל גופן הוא 400 ק"ג עד 800 ק"ג. עם העלייה של כל 100 ק"ג במשקל הגוף עולה תצרוכת המזון לקיום וגם המזון ליצירת כל ליטר חלב. דבריו של אוריאל לוי לא הובאו כסיכום של מחקר מקיף וראו בהם חומר למחשבה.

המרצה השלישי היה ראובן בר-ענן, היועץ לענייני טיפוח באגודות ההזרעה מטעם משרד החקלאות. הוא מסר סיכומים ראשונים שנתקב-לו מהמחשב על תנובת המבכירות לפי גיל ההמלטה ועל הגיל הממוצע של הפרות שבעד-רים. הגיל הממוצע של העדר כולו שבביקורת החלב הוא 5.2 שנים. אחוז הוולדות המתים בהמלטה: מהבכירות הצעירות (24 חודש ופחות)

הוא 17%; במבכירות שהמליטו בגילים של 25-27 ח' היה אחוז הוולדות המתים 12 ובפרות מבוגרות 4%. יש להתייחס לסיכומים אלה כבעלי-ערך, אבל כראשונים בלבד. ביחס לתנור בת המבכירות מסתמנת עלייה באופן מקביל לגיל ההמלטה מ-24 ח' עד 27 ח' (בהשוואה לגילי המלטה צעירים יותר). ביחס לבנות מהפ-רים שהורישו קצב גדילה מהיר מתברר שהן יורדות בתנובה לעומת בנות פרים שמורשים מהירות גדילה ממוצעת, אבל התבגרות מוקדמת. יש קשר, כנראה, בין מהירות גדילה התבג-רות יותר מאוחרת של הבנות. מהסיכומים אלה יכול כל אחד להסיק את המסקנות הרצויות לו. דבר אחד ברור, הסיכומים בשיטת המתשב האלקטרוני פותחים לפנינו אפשרויות חדשות להסקת מסקנות, שעד כה לא ידענו אותן אלא רק ניחשנו. בדברי המשתתפים בוויכוח הרגשה השפעת הרעיונות שהובאו אלינו ע"י שני המומחים מחו"ל שביקרו אצלנו — ד"ר סאס-טון, מומחה להזנה מאנגליה, ד"ר סקירואלד, גאנאטיקאי מנורבגיה. אמנם רוב החברים זלכו על המשקל הרב שניתן בהרצאות לטיפוח וצידדו בהשפעה הרבה שיש לתנאי הסביבה,

6. מטילה על ההנהלה, יחד עם ועדת הטי"פוח, לבחון את האפשרות להגדלת מספר העגלים ורכישתם בגיל צעיר, לשם מבחנם בכיוונים נרספים לאלה המקובלים עד כה.

7. מטילה על ההנהלה לקדם את הניסויים בהקפאת הזירמה.

8. שמעה בסיפוק על התוצאות הראשונות שנתקבלו מסיכום נתונים במחשב ותובעת עבודה סדירה ועניפה בשיטה זו.

נבחרה הנהלה בת 25 חברים, ועדת טיפוח בת 11 חבר וועדת ביקורת בת 3 חברים.

חברי ההנהלה

בן־צבי יאיר, כפר־יחזקאל
בולגרף מרדכי, מושב היוגב
דגן אהרון, נוה־איתן
דורי שלמה, יפעת
הימן משה, עין־חרוד (מאומד)
הימן צבי, כפר־ידידה
הלל שמואל, גן־השומרון
וולך מרדכי, גניגר
וקסנר ברנז, הוורע
זבולוני, כפר־חסידיים
חרודי אמנון, עין־שמר
יחזקאלי דוד, בלפוריה
יוספסון מרדכי, גן־שמואל
יעקבסון חיים, חפצי־בה
כ"ץ משה, שלוחות
ליכטונג חזה, אלומות
פלד אבי, עין־חרוד (מאומד)
קריב אלמר, יגור
קרני יהודה, עמיר
פרקר מאיר, כפר־ויתקין
צביק גילה, בית־השיטה
רחמקין חיים, שבי־ציון
רבינא גדעון, עין־החורש
שליין יהודה, נהלל
ובא־כוח אחד מבין עובדי „און”

ועדת הביקורת

סולניק צבי, בית־אלפא
רוזן אברהם, כפר־יהושוע
שיין ישעיה, בית־זרע

אבל לא יכלו להתעלם מהסיכוי הרב להתר־קדמות הענף מהטיפוח.

שאלת הקפאת הזירמה והגדלת מספר העגרים שיירכשו בגיל צעיר תפס חלק חשוב בדבריהם של החברים. לא חסרו, כמובן, מערי־ערים וחששנים מההעזה והתנופה, שתעלה לנו בכספים מרובים תמורת תועלת מפוקפקת, אבל לאלה יש רק תשובה אחת: „המעיו זוכה”. תרומה חשובה לוויכוח על ההקפאה, לאור הניסיון הקצר שיש ב„השירות”, הובאה בדברי דני קלי, שסיפר על ניסיונו בעבודה זו ועל הקשיים. מסקנתו היא שיש לראות את הקפאת הזירמה בגדר ניסיון ראשון, אך יש להמשיך ולהרחיב, כי אחרת לא נתקדם. עם ההקפאה נעמד בפני גורם חדש בבירור הפרים, והוא: לא כל הפרים מייצרים זירמה מתאימה להק־פאה ונצטרך לפסול פרים משביחים מסיבה זו. ההרגשה הכללית באסיפה היתה טובה, כי בלט הצד המקצועי בדיונים והובעה המשאלה להרבות בפגישות כאלה. במקביל לוויכוח בתוך האולם עבדה גם הוועדה המתמדת, שצויידה כל הזמן בדו"ח מנאמר ע"י חברים באסיפה וסיכמה את ההצעות להחלטות.

האסיפה ננעלה בשעה מאוחרת, כאשר כולם, לאחר התעייפות מהישיבה הרצופה, הסבו לשול־חנות ערוכים ופתחו בוויכוח חפשי ובהחלפת רשמים.

ואלה ההחלטות שנתקבלו באסיפה :

האסיפה הכללית —

- מביעה את הערכתה לדו"ח ההנהלה ולפעולות הטיפוח במשך 20 שנות קיום האגודה.
- שמעה בסיפוק דין וחשבון ועדת הביקורת על מאזן תשכ"ה ומאשרת אותו.
- מציינת בהערכה את הרוח הטובה השררת בין האגודה לעובדיה, ומוקירה את עבודתם המסורה.
- מעריכה את הקשרים ההדוקים בין הסגל הרפוא הווטרינארי, על כל שלוחותיו, והאגודה.
- ממליצה על חיפוש דרכים להעלאת אחוז השומ בחלב.